Sfântul mucenic Emilian de la Durostorum - “rob al lui Hristos”

(18 iulie)

Sfântul mucenic Emilian din Durostor, România (†362) (18 iulie):

https://www.academia.edu/43743225/Sf%C3%A2ntul_mucenic_Emilian_din_Durostor_Rom%C3%A2nia_362_18_iulie_

https://archive.org/details/sf.-emilian-edit-nouuuuuuuuuu

https://www.slideshare.net/slideshow/sfantul-mucenic-emilian-din-durostor-romania-362-18-iulie/270309810

***

Materiale despre Sfântul mucenic Emilian de la Durostorum:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-muc-Emilian-din-Durostor-(18-iul)

https://archive.org/details/@steaemy?query=Emilian+mucenic

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Emilian

&&&

După anul 313, când împăratul Constantin cel mare a acordat libertate creştinismului în Imperiul roman, a urmat o perioadă de pace pentru Biserica lui Hristos. Dar după aproape o jumătate de veac, a apărut o ultimă încercare de reînviere a păgânismului, pornită de împăratul Iulian apostatul (361-363), numit aşa tocmai pentru că se lepădase de credinţa creştină. El a pus în fruntea armatei numai ofiţeri păgâni, iar la conducerea marilor unităţi administrative demnitari păgâni, care aveau misiunea de a reintroduce şi de a reface vechile temple, spre a le reda cultului, declarându-se el însuşi ca "pontifex maximus", adică mai marele preoţimii păgâne. Toate aceste încercări de refacere a păgânismului au dus la nemulţumiri şi chiar la răzvrătiri făţişe din partea creştinilor, încât s-a ajuns, în unele locuri, la noi persecuţii împotriva lor. În cursul acestora şi-au jertfit viaţa pentru Hristos şi unii creştini din ţinuturile dunărene. ***Între ei se numără şi tânărul Emilian din Durostorum (azi Silistra) pe Dunăre.***

Din fericire, se cunoaşte actul său martiric, păstrat în latineşte şi greceşte, din care aflăm că era militar şi că era fiul prefectului din Durostorum, Sabbastianus. Acest act descrie pe larg martiriul său.

Se spune că, după ce împăratul a dat edictul prin care creştinismul era interzis în tot Imperiul roman, a fost trimis în Durostorum un oarecare Capitolin, "vicarul Traciei", om "plin de înşelăciune şi cu mintea întunecată, doritor fiind încă şi de vărsare de sânge şi având mare râvnă pentru idoli", ca să cerceteze dacă se mai aflau creştini. Ajungând la Durostorum, conducătorii cetăţii au jurat că toţi locuitorii "se închină zeilor noştri şi neîncetat la aduc jertfe cu toată cinstirea". Bucuros de un asemenea răspuns, Capitolin a chemat la un ospăţ pe toţi dregătorii din cetate.

Dar pe când petreceau ei, tânărul Emilian "privind împrejur şi văzând timpul potrivit ca să câştige cununa vieţii celei de sus, fiindcă se socotea creştin nu numai în faţa lui Dumnezeu şi a îngerilor, ci şi a oamenilor şi dorind ca lucrul

acesta să fie arătat tuturor a intrat în templul păgân din cetate şi cu un ciocan de fier a distrus statuile zeilor, adică idolii, a răsturnat altarele şi jertfele puse pe ele, apoi a ieşit nevăzut de nimeni”.

Un slujitor al lui Capitolin văzând cele ce s-au întâmplat în templu, l-a înştiinţat de îndată. Plin de mânie, a poruncit să fie găsit vinovatul. Atunci slujitorii lui au văzut trecând prin faţa templului un ţăran oarecare, pe care socotindu-l că este făptaşul, l-au prins şi l-au bătut. ***Dar Emilian, văzând că este chinuit un om nevinovat în locul lui, s-a predat singur acelor slujitori, mărturisind că el este vinovat pentru cele săvârşite în templu.*** Doi soldaţi l-au arestat de îndată, în ziua de 16 iulie 362, ducându-l înaintea lui Capitolin, care l-a supus unui interogatoriu.

Fiind întrebat care îi este numele, el a răspuns: “Dacă mă întrebi de numele meu obişnuit, mă numesc Emilian; dacă, dimpotrivă, căutaţi numele meu cel desăvârşit, atunci socoteşte-mă a mă numi creştin”.

Întrebat de ce “a adus ocărî nemuritorilor zei”, ***tânărul Emilian a răspuns cu mult curaj zicând: “Dumnezeu şi sufletul meu mi-au poruncit să calc în picioare pe aceşti neînsufleţiţi, ca să se arate tuturor că sunt pietre fără suflet, muţi şi surzi, în care nu se află nici un fel de grăire”.***

Plin de mânie, Capitolin a cerut să fie dezbrăcat şi întins cu faţa la pământ, poruncind apoi slujitorilor să-l “umple de răni adânci”. Pe când era bătut cu cruzime cu vine de bou, Capitolin l-a întrebat din nou cine l-a îndemnat la acea faptă, la care, ***neînfricatul Emilian a răspuns cu aceeaşi hotărâre, că numai Dumnezeu şi sufletul său l-au făcut să răstoarne şi să calce în picioare “zeii cei spurcaţi” şi să arunce “jertfele cele nelegiute”.*** În faţa unei asemenea înfruntări, Capitolin a poruncit să fie întors cu faţa în sus şi lovit cu aceeaşi neîndurare şi pe piept.

După ce l-au bătut vreme îndelungată, mărturisind din nou că este “rob al lui Hristos”, Capitolin a poruncit să fie ars de viu, ca nu cumva curajul şi statornicia lui în credinţă să fie urmată şi de alţii. Atunci slujitorii l-au scos afară din cetate, aproape de malul Dunării, unde se pregătise un rug pentru el.

Emilian le-a cerut îngăduinţa să-l lase să se roage lui Dumnezeu. Iar după ce s-a rugat, a fost aruncat de slujitori în foc. ***Dar Dumnezeu a făcut o nouă minune, căci “focul cunoscând pe mucenicul lui Hristos nu l-a mistuit, ci l-a păzit întreg şi neatins, iar pe slujitorii lui Capitolin, cei ce erau aproape, i-a cuprins flacăra şi i-a ars de tot”. Văzând că a rămas nevătămat, fericitul Emilian “a mărit pe***

Dumnezeu, şi întorcându-se spre răsărit, s-a însemnat cu semnul crucii şi ridicându-şi privirile către cer a zis: ***Doamne Iisuse Hristoase, primeşte sufletul meu!*** *Şi zicând acestea, a adormit în pace". Era în anul Domnului 362, în ziua de 18 iulie.*

Actul său martiric istoriseşte mai departe că femeia lui Capitolin, fiind în taină creştină, a fost rugată de ceilalţi mărturisitori ai lui Hristos să ceară de la bărbatul ei trupul noului mucenic spre a fi îngropat după cuviinţă. ***Şi astfel, uns cu miruri, trupul său a fost redat pământului din care a fost zidit, cu cântări duhovniceşti şi cu psalmi, undeva în apropierea oraşului Durostorum, la locul numit Gedina. De atunci, mucenicul Emilian este prăznuit ca sfânt şi trecut în sinaxar în ziua de 18 iulie, ziua pătimirii şi mutării sale la Domnul.***

"Stea luminoasă ai arătat Bisericii Tale Hristoase, pe mucenicul Emilian şi ostaş prea ales care luminează acum toată lumea cu lucrări de minuni tainice şi goneşte întunericul necredinţei; de la acesta luminându-ne, cu dumnezeiasca cuviinţă Te lăudăm pe Tine, Iisuse atotputernice, Mântuitorul sufletelor noastre" (stihira de la Doamne strigat-am din ziua de 18 iulie).

Prof. dr. Mircea Păcurariu - Sfântul mucenic Emilian de la Durostorum

Canon de rugăciune către Sfântul mucenic Emilian de la Durostor

Troparul Sfântului mucenic Emilian de la Durostor, glasul al 4-lea: Mucenicul Tău, Doamne, Emilian, întru nevoinţa sa, cununa nestricăciunii a dobândit de la Tine, Dumnezeul nostru; că având puterea Ta, pe chinuitori a învins; zdrobit-a şi ale demonilor neputincioase îndrăzniri. Pentru rugăciunile lui, mântuieşte sufletele noastre, Hristoase Dumnezeule.

(alcătuire a lui Iosif)

Cântarea I-a, glasul al 4-lea

Irmos: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duh, şi cuvânt voi răspunde Împărătesei Maice; şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei bucurându-mă.

Stih: ***Sfinte mucenice Emilian, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Să lăudăm astăzi pe Dumnezeul nostru cel peste toate, şi pe mucenicul Lui să-l cinstim; căci după Lege s-a chinuit, şi a primit cununa biruinţei cu puterea Duhului.

Stih: ***Sfinte mucenice Emilian, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Îmbrăcându-te cu puterea Celui ce a purtat neputinţa noastră, pentru bunătatea Sa, mărite mucenice, ai dezgolit trufia cea deşartă a slăbiciunii idolilor, de Dumnezeu fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Unimea Dumnezeirii cea întreit numărată, care se uneşte într-una şi aceeaşi fire, cu bucurie o ai propovăduit, pururea pomenite; şi, nevoindu-te foarte tare, ai stricat înşelăciunea zeilor celor mulţi, vrednicule de laudă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei

Tăria mea şi lauda, şi lumina inimii mele este Hristos Domnul, pe care L-ai născut în două firi, şi este cunoscut într-un ipostas, prea curată Fecioară.

Cântarea a 3-a

Irmos: Pe ai tăi cântăreţi...

Stih: ***Sfinte mucenice Emilian, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Legea Dumnezeului nostru s-a făcut sfeşnic picioarelor tale, şi lumina cărărilor tale, prin care ai împiedicat paşii celor fără de lege; pe tine, ca pe un mucenic, te lăudăm.

Stih: ***Sfinte mucenice Emilian, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Îndreptând cărările cugetului tău către limanul cel lin al voirii lui Dumnezeu, înţelepte, ai scăpat din marea mulţime de zei, care se învăluia în duhul viclenirii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Puterile cele cereşti s-au uimit de dumnezeieştile chinuri ale lui Emilian, de credinţa şi de bărbăţia lui cea până la sfârşit, cum el fiind cu trup, smerindu-se, a surpat pe vrăjmaşul cel fără de trup.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei

Trecând peste legile firii la naşterea ta cea mai presus de fire, ai rămas fecioară după naştere, Maică Fecioară, că ai născut pe Ziditorul a toată zidirea, prea curată.

Irmos: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce eşti izvor viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceata duhovnicească, întăreşte-i; şi întru dumnezeiască slava ta, cununilor măririi învredniceşte-i.

Cântarea a 4-a

Irmos: Cel ce şade în slavă pe scaunul Dumnezeirii, pe nor uşor a venit Iisus cel mai presus de Dumnezeire, prin palma curată, şi a mântuit pe cei ce cântă: Slavă, Hristoase, puterii Tale.

Stih: ***Sfinte mucenice Emilian, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dragostea cea dumnezeiască a lui Dumnezeu minunat te-a aprins; pentru aceea ai răbdat focul bătăilor celor amare şi pe zeii celor fără de Dumnezeu i-ai ars, şi ai răcorit sufletele credincioşilor, prea fericite.

Stih: ***Sfinte mucenice Emilian, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Defăimat-ai cele lumeşti, numai pentru cele ce sunt stătătoare, şi tot sufletul tău l-ai legat de dumnezeiasca dragoste. Pentru aceea ai risipit puterea necredinţei, purtătorule de chinuri Emiliane, vrednicule de laudă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

O fire, o slavă a Dumnezeirii celei în trei sori slăvind cu bună credinţă, Emiliane, ca un ostaş viteaz ai intrat la privelişte, şi pe balaurul cel tare l-ai surpat la pământ.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei

Preasfântă Doamnă, care singură te-ai aflat loc de sfinţenie Celui ce ne-a sfinţit pe noi, pe tine te slăvim; prin care noi cei ce locuim pe pământ, ne-am făcut cereşti şi ne-am învrednicit de viaţa cea adevărată.

Cântarea a 5-a

Irmos: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască slava ta; că tu, Fecioară, neispitită de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu cel peste toate, şi ai născut Fiu pe cel fără de ani, tuturor celor ce te laudă pe tine pace dăruindu-le.

Stih: ***Sfinte mucenice Emilian, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu picăturile sfinţitelor tale sângiuiri, Emiliane, ai stins focul necredinţei; pentru aceasta ai izvorât izvor de minuni, care opreşte iezerele patimilor şi îneacă bolile şi cufundă pe draci.

Stih: ***Sfinte mucenice Emilian, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Întinzându-te pe tine cel rău credincios, a poruncit să te bată; pentru aceasta, rupându-ţi-se trupul tău şi cu răni rănindu-ţi-se, ai închipuit fericită patimă Celui ce S-a rănit pe Cruce, pătimitorule.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Fiind plin de darurile Duhului, tămăduieşti patimi nevindecate, încetezi arsura bolilor, goneşti hulirile cele viclene şi tuturor celor din necazuri le ajuţi, vrednicule de laudă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei

Cu doctoria ta cea foarte lucrătoare vindecă-mă pe mine, cel rănit de sabia păcatului, ca una ce ai născut pe Mântuitorul Hristos, care s-a rănit cu suliţa pentru mine, şi a rănit inima şarpelui, prea curată Fecioară.

Cântarea a 6-a

Irmos: Venit-am întru adâncurile...

Stih: ***Sfinte mucenice Emilian, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fericit şi plin de dumnezeiască slavă te-ai aflat cu mucenicia, fericite, şi împreună cu îngerii locuieşti în ceruri, rugându-te să se mântuiască sufletele noastre.

Stih: ***Sfinte mucenice Emilian, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Nu ţi-ai cruţat, mărite, trupul cel muritor; pentru aceea, fiind omorât prin chinuri, ai moştenit nemurirea cea veşnică a Celui ce a omorât patimile.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Racla moaştelor tale, prea fericite viteazule mucenice, izvorăşte mir ca un pârâu şi totdeauna încetează bolile cele de nevindecat ale oamenilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei

Eva a cules din lemn roadă aducătoare de moarte; iar tu, Preacurată, ai rodit Lemnul vieţii, a cărui gustare a înviat pe toţi morţii.

Irmos: Venit-am întru adâncurile mării, şi m-a înecat pe mine viforul păcatelor mele cele multe; ci, ca un Dumnezeu, scoate din adânc viaţa mea, Mult-Milostive.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi lumina Ta, Doamne, s-a însemnat peste noi, care cu cunoştinţă Te lăudăm. Venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Arătatu-te-ai luminos luminător, mucenice, şi cu strălucirile minunilor luminezi toată făptura, izgonind totdeauna negura patimilor de la cei ce te cinstesc pe tine, mărite Emiliane.

Cântarea a 7-a

Irmos: N-au slujit făpturii cugetătorii de Dumnezeu, fără numai Făcătorului. Ci groaza focului bărbăteşte călcând-o, se bucurau cântând: Prea lăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfinte mucenice Emilian, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luminându-te cu darul dumnezeiescului Duh, ai intrat în focul cuptorului, mucenice de Dumnezeu insuflate, şi cântai: Prea lăudate Doamne, Dumnezeu părinţilor noştri, bine eşi cuvântat.

Stih: ***Sfinte mucenice Emilian, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Înfierbântându-te de dragostea doritului tău Hristos, nu te-ai spământat de foc, în care, răcorindu-te cu Duhul, cântai: Prea lăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu frumuseţea chinurilor tale te-ai asemănat cu cei fără de trup, înţelepte, cu care împreună stând înaintea lui Hristos cel preafrumos, îi cânţi veselindu-te: Prea lăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei

Mireasă a lui Dumnezeu, cea cu numele de Doamnă, cu credinţă grăim ţie: Bucură-te, căci ai născut bucuria cea negrăită, pe Hristos Domnul, căruia cântăm: Prea lăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe tinerii cei bine credincioşi…

Stih: ***Sfinte mucenice Emilian, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Sfărâmând închinăciunile înşelăciunii, prea înţelepte, ai slobozit din legături pe cel prins în locul tău; şi însuţi desăvârşit ai mers către mucenicie, prealăudate, cântând: Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte mucenice Emilian, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Iată că m-am aflat la cei ce nu mă caută, şi m-am arătat celor ce nu întreabă de mine, grăiai, pururea pomenite; înţelegeţi, deci, cei fără de lege. Căci ca un miel fără de răutate te-ai sârguit a te jertfi, cântând: Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Marele Emilian, punându-ne înainte ca nişte bucate luptele lui, ne-a chemat pe noi la ospăţ; duhovniceşte dar să ne veselim şi să cântăm: Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei

Plouă-mi mie picături de milă, ceea ce ai născut izvorul milei, şi ploile păcatelor mele usucă-le şi îmblânzeşte valurile cele sălbatice ale sufletului meu, Fecioară Născătoare de Dumnezeu, Marie, ca să te slăvesc întru toţi vecii.

Irmos: Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-L şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe tinerii cei bine credincioşi în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit. Atunci fiind închipuită, iar acum lucrată; pe toată lumea ridică să-ţi cânte ţie: Pe Domnul lucrurile lăudaţi-L, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Eva, adică prin boala...

Stih: ***Sfinte mucenice Emilian, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dorind a vedea bucuria şi veselia lui Dumnezeu cea negrăită, toate dulceţile cele veselitoare din viaţă le-ai defăimat, mărite, şi ai săvârşit mucenicia bucurându-te; pentru aceasta cu dragoste te fericim.

Stih: ***Sfinte mucenice Emilian, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Frigându-te cu focul, ca o jertfă te-ai adus la dumnezeiasca masă, Celui ce S-a jertfit ca un miel, păzindu-te cu mirosul cel duhovnicesc şi învrednicindu-te de slava cea adevărată; pentru aceea toţi te fericim, prea lăudate.

Stih: ***Sfinte mucenice Emilian, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Astăzi ne-a strălucit nouă pomenirea ta mai mult decât soarele, veselind toată inima, şi luminând cugetele credincioşilor şi gonind întunericul bolilor; pe care, după vrednicie o fericim, pătimitorule.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Adunarea cea aleasă a celor întâi-născuţi te-a câştigat pe tine cetăţean împreună cu dânşii; toţi mucenicii, împreună cu cuvioşii văzând că dănţuieşti, se veselesc. Cu care împreună adu-ţi aminte de noi, cei ce te pomenim pe tine, mare mucenice, cel cu nume mare.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a Născătoarei

Luminează-mă cu lumina ta, Prealăudată, pe mine care umblu în întuneric. Dă-mi mână de ajutor, goneşte norii sufletului meu, încetează valurile patimilor mele, ceea ce eşti scăparea celor deznădăjduiţi.

Irmos: Eva, adică prin boala neascultării, blestem înăuntru a adus; iar tu, Fecioară de Dumnezeu Născătoare, prin Odrasla purtării în pântece, lumii binecuvântare ai înflorit; pentru aceasta toţi te slăvim.

Sedealna, glasul al 3-lea: **Podobie:** Pentru mărturisirea...

Aprinzându-te de râvna cea dumnezeiască, nu te-ai spăimântat de focul ce este rob asemenea cu tine; ci intrând cu voire nespăimântată în focul cel aprins, te-ai ars cu totul, şi te-ai adus ca o jertfă Stăpânului, mărite mucenice. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să dăruiască nouă mare milă.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 3-lea. **Podobie:** Pentru mărturisirea...

Nu S-a despărţit de firea cea dumnezeiască făcându-Se trup în pântecele tău; ci, întrupându-Se, Dumnezeu a rămas, Cel ce te-a păzit pe tine, Maica Sa, după naştere fecioară, ca şi mai înainte de naştere, însuşi Domnul, ceea ce eşti cu totul fără prihană. Pe Acela cu osârdie roagă-L să ne dăruiască nouă mare milă.

Sedelna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 3-lea. **Podobie:** Pentru mărturisirea...

Mieluşeaua cea prea curată, Fecioară Maica Cuvântului cea nestricată, văzând pe Cruce spânzurat pe Cel ce a strălucit dintr-însa fără de durere, ca o maică plângând, a grăit: Vai mie, Fiul meu! Cum pătimeşti, vrând să mântuieşti pe om de ocara patimilor?

Doamne Iisuse Hristoase pentru rugăciunile Sfântului mucenic Emilian, miluieşte-ne şi mântuieşte-ne pe noi păcătoşii. Amin.

*Fiind întrebat care îi este numele, el a răspuns: **"Dacă mă întrebi de numele meu obişnuit, mă numesc Emilian; dacă, dimpotrivă, căutaţi numele meu cel desăvârşit, atunci socoteşte-mă a mă numi creştin".***